HOÀNG-CA

NGUYEN-HOANG-QUAN

THƠ

1948 -- 1951

8° Indoch. 2811

No E3145

2811

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

NGUYỄN-HOÀNG-QUÂN

HOÀNG CA

THƠ

TỰA CỦA ĐINH-HÙNG

CẢM ĐỀ CỦA VŨ-HOÀNG-CHƯƠNG

1948

1951

8° Indoch. 2811

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

Sẽ xuất bản

HOÀNG HƯƠNG THẢO	*THƠ*
LỬA A PHÒNG	*THƠ*
HỒ ĐIỆP	*TÙY BÚT*
TÂM THƯ	*PHÓNG BÚT*
MÁI TÓC CUNG PHI	*KỊCH THƠ*

KÍNH DÂNG
Hương hồn thân phụ
một đời thơ hoang loạn

VU-HOANG-CHUONG

Loạn trung bút

感題黄歌詩品

不許塵緣入卧樓
夢中合浦已還珠
天邊忽到黄歌曲
盡滅姑蘇夜半愁

故鄉亂中
筆

武黄璋

CẢM ĐỀ

HOÀNG CA THI PHẨM

Bất hứa trần ~~gian~~ thanh nhập ngọa lâu
Mộng trung Hợp Phố chinh hoàn châu
Thiên biên hốt đáo Hoàng Ca khúc
Tận Diệt Cô Tô dạ bán sầu.

DỊCH:

Bên trời nổi tiếng thơ vàng
Giữa khi Hợp Phố mơ màng về châu
Gác nằm hiu quạnh bấy lâu
Nửa đêm bỗng tắt cái sầu Cô-Tô.

Cô Đô loạn trung bút
VŨ-HOÀNG-CHƯƠNG

TỰA

HOÀNG-CA

ĐÃ từ bao lâu rồi, tôi đi tìm một người thi-sĩ ?

Âm hưởng của sông hồ không lên tiếng. Thời đại chúng ta nghẹn ngào trong giấc ngủ ; quanh tôi, những nét mặt chiêm bao sảng sốt lẫn vào đêm hoang loạn, lạc loài từng bóng dáng cây cỏ âm-thầm.

Tôi đi tìm một linh hồn, để nghe nói một nỗi lòng nhân thế, nỗi lòng mênh mông của tất cả thế-kỷ sầu thương. Tôi đi tìm một người bạn để nghe kể một tâm tình. Tôi đi tìm một nhà thơ để thông cảm n ột lời ca.

Giữa kinh thành hoài vọng, tôi đã gặp Hoàng-Quân. Tôi đã gặp Hoàng-Quân, và, bên lớp sóng tang thương cuồn cuộn trên từng nếp áo cũa người bạn giang hồ ấy, tôi đã tìm thấy một người thi sĩ. Ở đây, trong khi thời đại hát lên bài ca hoan lạc có những tấm lòng già đi trước tuổi, cũng có những tấm lòng trở lại giấc mộng hoa niên; nhưng chưa có những tấm lòng thơ sống với cái thơ ngàn tuổi không già, và sống điên mê trong giấc mộng thơ trường cửu,

Hoàng-Quân đến với tôi bất ngờ, như đến với núi sông, vì ở bên sông núi, Hoàng-Quân vẫn là một tấm lòng tha-hương. Dương hành lý của chàng

chỉ là một giấc mơ trác tuyệt. Chàng ra đi từ bao giờ, và đã mấy lần những bước chân lữ thứ kia dừng bên ngưỡng cửa sông hồ, tôi không biết, nhưng, đã mấy lần tôi bắt gặp giấc mơ hồ hải của chàng thấp thoáng ngay trong ánh sáng kinh thành khêu gợi khi chàng về, mang bao nhiêu bóng hình khói lửa xa vời trong cặp mắt bâng khuâng. Trên những con đường quần quại đi về tám hướng như tấm lòng thế hệ lìa tan, Hoàng-Quân đến với tôi, đến với thơ, và đến với chúng ta, chỉ có mỗi một giấc mơ đeo nặng như một lời nguyền.

"Hoàng Ca" là tập thơ đầu tiên của chàng và cũng là giấc mơ giao tình buổi đầu muốn hát lên những lời vàng trinh bạch. Tôi đọc tập thơ vàng như đọc chính lòng mình đang mở dần những trang dĩ vãng. Cái màu vàng thành kính ấy, cái màu vàng của những chiều thu tâm sự, màu vàng của những đêm xuân ân tình.

màu vàng dằm thắm của lúa chín, màu vàng vấn vương của hoa đồng, màu vàng của những mái cô thôn đầm ấm, màu vàng của một tà áo bướm nào ngày xưa tất cả những màu vàng của vũ-trụ chiêm bao ấy ở đây, đã hát lên ngây ngất bài ca tuổi trẻ, và ở đây, cũng bắt đầu ngả sang cái âm hưởng u trầm của một màu vàng kim cổ.

Giữa kỷ nguyên sắt lửa này vẫn còn những thi nhân đem cái tâm trạng của Giang-Châu Tư-Mã để khóc một mối tình mười năm về trước. Hoàng-Quân có lẽ không hoen giọt lệ tầm-dương, và có lẽ cũng không có bàn tay ảo kỹ để nắn một khúc tỳ bà.

Nhưng Hoàng-Quân kể một mối tình hôm qua vừa đến, ngay bên thềm hoa lá đơn sơ của tâm hồn :

« ... Đêm nào men rượu hoen đôi má ?
Anh kể tâm tình trên cánh tay. »

Hoàng-Quân ca ngợi một cặp mắt hôm nay vừa sáng ngời. ngay trong vườn hy vọng ngây thơ của tuổi trẻ:

«...Bao mầu tang trắng lòng không vắng,
Chỉ vắng mầu xanh trong mắt em».

Và Hoàng-Quân chỉ nói cùng chúng ta một cuộc sống, Hoàng-Quân đã sống chân thành; bài hát gửi lên đường chỉ là những trang linh hồn để ngỏ.

Một tập thơ như «Hoàng Ca» là một giấc mơ hiếm có dưới trời máu lửa điêu linh. Một người thơ như Hoàng-Quân là một người bạn đáng yêu bên những tấm lòng thế gian lạnh lẽo.

Gặp Hoàng-Quân, tôi không vui, không buồn, và cũng không hy vọng. Tôi đón người bạn mới đến trên đường nghiệp dĩ này mà những bước chân vui theo số mệnh đã phải dẫm lên bao nhiêu giòng lệ u hoài. Tôi biết rằng Hoàng-Quân đi đến đường

thơ là theo một nghiệp dĩ Tôi không hy vọng vì tôi tin rằng Hoàng-Quân sẽ là người bạn thơ của chúng ta mãi mãi. và « Hoàng Ca » mới chỉ là những âm hưởng đầu của một bản trường ca dài vô tận.

Mùa Hạ 1951
ĐINH - HÙNG

TÂM SỰ CHINH-PHU

Ai về quê tôi?
Gửi vài lời tâm-sự
Từ buổi cờ thiêng đón gió
Vết thù hoen nội cỏ, ngàn cây
Quán nghèo mấy ngả heo may
Mồ hôi nhuộm chát vai cày nắng mưa.

* * *

Nhớ lại năm xưa
Bên bờ nương nhỏ
Có vợ chồng con bướm dại
Ngần ngại trao duyên
Mùa vàng thuở ấy dâng lên
Tôi về cưới vợ say men tiệc trà

Vui tình đồng đội
Mái gianh lên ngập lời ca
Quê xanh thân mến
Ngủ dưới bóng tre già
Nương khoai, bãi sắn, vườn cà!
Thơ gieo mạch đất, nở hoa bốn mùa.

***

Ai về quê tôi?
Nhắn vài lời tâm sự
Đây: « Người chồng em vất vả
Từ ngày khoác áo chinh phu!
Đời nghèo như cát bụi,
Chỉ có mây ngàn, gió núi,
Máu giặc, sác thù!
Thân gửi về bên cửa!
Để tặng em: Món quà ở chốn biên khu!
« ... Bao giờ rũ nợ sông hồ
Anh về bắc nhịp cầu thơ cho lòng. »

Hẳn rằng quê tôi!
Đường làng ngập nắng
Bao tâm hồn trinh trắng
Bên thềm đợi gió thu về.

Em tôi đứng nép ven đê
Chiều chiều ngắm bóng mây thề xa xa.
Em tôi bên cửa dệt là
Đan lành đôi mắt gửi ra cuối trời.

Còn thầy mẹ tôi nữa!
Lòng người dẫm lệ
Mỗi lần nắng úa ven đồi
Nhìn con chim lạc xa xôi
Mắt người như ánh chiều rơi lạnh lùng.

Tôi chờ thiên hạ
Đoạn một mùa tang
Suối cao tiếng hát
Trăng đẹp lên ngàn
Hàn lại cuộc đời oan khổ.
Lòng người nhuộm thắm không gian
Vai mang gió mới về làng
Lòng say rực nắng huy hoàng bốn phương

* * *

Ta vui cùng nhau
Hoa rừng, cỏ dại.
Hai manh áo vải
Mấy thửa đồng sâu.
Môi em cười lên giáng lúa.
Mắt em rụng xuống bờ dâu
Trăng muộn phương dệt mái dầu
Gió thanh bình khẽ đậu vào tóc em.

HOÀNG CA

Con sông Tịch-Giang
Cánh đồng Thập-Cửu
Năm hôm lần chợ Hữu
Em lại ngồi bán vải
Má em thẹn thẹn lên hồng

Quán chiều lợp nắng
Mây biếc in sông
Gió lên tô đỏ đôi lòng
Nghe lành tâm sự, tình dâng ngọn cờ.

Chiều cuối xuân Tân-Mão 16-4-51

KHÓI LOẠN

Thân tặng bạn Đinh-Hùng
một đêm quên đời trên gác lạ
H. Q.

Khói loạn dâng lên
Hương chim mấy ngả
Tôi với anh hai lòng vắng quá!
Tâm tình khép tự buổi nào xưa!
Về đây buộc gió trên vai áo.
Uống cạn cùng nhau kiếp sống thừa.

Sống nửa đời người trong đất chết
Trông chừng đã tắt tuổi hoa niên
Tình xa vạn dặm khô mầu tóc
Bốn bức tường thâm một ánh đèn

Cô liêu đổ xuống ngang đêm
Đêm đêm cô gái áo huyền gợi say

Gió động đòi phương
Tình về nửa gối
Ta rong sợi khói
Cho lòng lên hương.
Hoang Liêu trót mấy năm trường
Thơ say gác trọ. tình vương ngõ nghèo

* * *

Hương khói thanh-bình theo gió loạn
Có lành tâm sự với Nàng đâu:
Cho ta gửi cõi lòng hoang vắng
Góp gió yên hoa buộc mái đầu!

Một buổi chia từ
Cô đơn hai ngả
Gặp nhau quán lạ
Tìm nhau cuối ngàn
Tôi đi hàn mảnh thời gian
Hẹn ngày khoác áo huy hoàng cho thơ.

Chờ ngày mai sáng
Trở lại thành xưa
Cờ reo ngập lối
Nắng rợp đôi bờ
Lòng người dệt áo chinh-phu
Tặng anh cả một hồn thơ oai-hùng.

***

Đời tôi bốn hướng phai mưa gió
Lỡ bước từng phen ngủ quán hèn
Gắng đợi Đô-thành với ánh lửa
Đem lòng trai chắn nẻo oan khiên.
Tôi kiếm anh thơ
Xoay tròn trái đất
Đôi vai áo nhạt
Một chén sông hồ
Mở rộng tay ghìm mây viễn-xứ
Đón muôn lòng tô chất mầu thơ
Hai ta cười ngất nhìn thiên hạ
Nghe vỡ Đô-thành một khúc ca,

Chép lại Minh-Hà trang Thôn-Yên
ngày 3 - 5 - 1951

QUÁN HẸN

Tặng Hồng-Thược, Minh-Hà.

Gác nhỏ heo may đủ bốn mùa
Kiếp nghèo khó trót một đời thơ
Đành vùi tâm sự trên trang giấy
Câm lặng cho lòng nguôi gió mưa.

Mái tóc tơi bời mang gió loạn
Tình ta — Em ạ! tóc như lòng.
« Đời trai danh lợi tô mầu áo
Lòng rách ai hàn trước gió đông ? »

Đợi ánh bình minh bừng khoẻ mắt
Anh đi theo gió động mười phương
Đan lành mạch sống muôn ngàn kiếp.
Khơi một niềm tin giữa phố phường.

Hẹn ngày đẹp bước trên đường mới
Vạn tiếng ca xênh dẫm tiếng cười
Góp gió muôn phương trên gác hẹp
Sưởi tình nhân loại ấm lòng trai.

Thiên hạ yêu, thương ngàn sắc áo
Anh nghèo, vui tấm áo mầu nâu,
Nghiêng nghiêng quán hẹn cười theo nắng.
Nghe gió thanh bình rộn đón nhau.

Anh lại tìm say trên cán bút
Long lanh như thuở chớm tơ duyên
Đêm đêm tâm sự nhoè đôi gối
Ngủ một đời thơ trong mắt em!

Mùa nắng năm Tân-Mão
1951

CÔ GÁI MÁN

Tặng Saao Mans, Noọng Hà
Đôi họa-mi Nâu miền núi.
Viết tại Vệnh một chiều hè bạc nắng.
NG. H. Q.

Em là cô gái mán
Có búp tay thon nhỏ
Tóc em buồn như gió
Đôi mắt em! Xanh thẳm mấy nương chè

Lòng đi bốn hướng không về
Em dùm ta rắc nắng thề cho thơ

Về đây hương ngàn
Về đây gió núi
Bướm rừng hôn cỏ dại
Bao nhiêu lời ân-ái rụng bên em.
Suối vàng tô đẹp mầu duyên
Nhờ tay em buộc con thuyền viễn phương.

Ta mê miền Sơn-cước
Bụi vàng sương trắng
Để hồn bơi trong ánh nắng
Sưởi lòng em đủ ấm một đời thơ
Lòng em đẹp giữa lòng ta
Đôi tim đậu dưới mái nhà sàn bương.

So bước bên nhau
Men đường hoa dại
Em sách rổ măng
Ta đeo túi vải

Tìm nhau trong tiếng nói
Nghe nắng vàng lầy lội cả đường đi
Gió thù ngập tóc sơn-khê
Góp mây tám hướng dệt thề đôi vai

Em thẹn nhìn ta
Tình lên đôi má
Đường môi em tròn quá!
Cười như giòng suối trong veo
Chiều chiều lạc bước ngang đèo
Lượm trong đôi mắt ít nhiều ý thơ.

Chờ ngày mai . . .
Đưa em về Hà-Nội
Vai sóng đôi vai
Đi giữa kinh kỳ lấm bụi
Rong khói thuốc thơm lên làn tóc rối
Trong lòng em nghiêng ngả một thành say
Có ai ngán sắc đua bay!
Riêng ta áo dệt giáng mây núi, rừng.

Ta say cùng em!
Đô-thành khơi ánh lửa
Khoác áo thanh bình trên gác nhỏ
Muôn sóng cờ trở nắng đón thu sang.
Gửi em nguyên một tấm lòng
Viết lời thơ đẹp tặng « bông hoa rừng. »

Mùa nắng năm Tân-Mão.

TÀN VONG

Đây! buổi tương tàn giòng máu loạn!
Gieo âm-u sầu rợn hồn người
Đất thiêng nức nở niềm ly-tận
Nghe nguội ngàn phương lắng mạch đời.

Ra đi nửa khóc, nửa cười
Xôn-xao theo bóng đoàn người áo nâu.

Hai giòng máu đỏ như nhau
Thế hệ tàn vong... mảnh đất sầu.
Khói, lửa vô tình gieo mãi oán
Chiến trường lấy lội vết thương đau.

Chia lìa đôi nẻo!
Tôi, anh là đâu?
Quê xanh đẫm máu
Đồng đất dọng sầu.

Máu đào đổ xuống ruộng sâu
Âm thầm lặng lẽ theo nhau lên đường

Đô thành đỏ lửa
Quán rượu tim say
Lụt trời hoan lạc
Lụt trời chua cay.

Hồn người rơi-rác đâu đây?
Chiếc khăn tang buộc mảnh thân gầy!
Nghe đời tàn tạ trong manh áo
Ngả mái đầu xanh trên cánh tay.

Bao giờ cờ rợn đua bay!
Quê xanh ngầm ngập tiếng dân cày
Ta về vá lại tình nhân loại
Hẹn một đêm nào chếnh choáng say!

THANH-ĐÔ cuối Thu
năm 1951

MÙA TÓC XANH

TẶNG MINH - HÀ

Thủa mắt em buồn như sắc áo!
Yêu thơ, em mến cả người thơ.
Nhưng lòng thi-sĩ mênh-mang quá!
Gió bụi mười phương trót hẹn-hò.

Tóc đổi mấy mầu?, thơ mấy tuổi?
Đường đời in mấy vết hoang liêu?
Tìm em! Qua những giòng thơ loạn?
Tâm-sự chừng không ấm quán nghèo.

Lỡ để tình trai hoen giấy trắng
Trang đời lần chép kiếp khô khan
Lòng ta có bận vì em nữa?
Cũng chỉ vài giây đẹp gối, chăn.

Bút ơi! ngừng lại thôi đừng khóc
Hãy gửi hồn theo gió viễn-du
Về hỏi lòng em bên gối lạnh
«Có còn đan áo ấp cho thơ?»

Đời đã cô-đơn như cát bụi!
Đành thôi tình nghĩa trắng nhân gian
Em ơi! Vì biết thì đâu dám:
Mắc gió đôi vai, buộc nắng vàng!

Cát trắng, thơ vàng hoang mấy ngả
Thủa nào? Rũ vội áo thư sinh!
Trách ai thổi gió vào song cửa
Cho bạc mầu thơ, khô tóc xanh.

Ta kể lời thơ lên mái tóc
Gửi đi bốn hướng để tìm quên.
Bao mầu tang trắng lòng không vắng
Chỉ vắng mầu xanh trong mắt em.

Ép mãi tim gầy, khơi mạch sống
Lòng ơi! còn hẹn kiếp nào say?
Tiễn em! buổi ấy sang mùa gió
Nát một đời thơ trên cánh tay!

Giọc Đường Gió Bụi
MỘT ĐÊM
TRONG QUÁN NGHÈO

THU VỀ TRÊN SÓNG TÓC

Tặng : MINH - HÀ

Thu vẫn về !
Nắng vẫn đùa trên hè phố
Trăng vẫn vàng song cửa.
Bao lòng người quả phụ
Đã vơi niềm tâm - sự
Đợi bóng người viễn xứ
Ra đi tự buổi nào xưa ?

***

Sáng nay em dậy sớm
Trông mắt em buồn quá !
Lạnh-lùng như sắc lá tàn thu.
Tóc em rối loạn !
Như ngàn mây chở gió sang mùa.

Đêm hôm qua!
Khi trăng nghiêng xế cửa
Hai ta cùng không ngủ
Ngồi lặng bên thềm
Đón ánh trăng lên
Nắng trăng đẹp quá!
Anh hôn nắng khe khẽ
Trôi trong khoé mắt u-huyền.
Anh say nắng nhẹ-nhẹ
Gửi hồn trên cánh tay em.
Yêu nắng hay yêu em?
Nắng chỉ là muôn ngàn đợt sóng
Nắng là em!
Từ trên trời lắng xuống,
Để ngàn đời nhuộm tóc thi-nhân.
Thi nhân thảm quá!
Yêu em!
Yêu cả nắng trăng muôn thủa của thời-gian

Sáng hôm nay !
Thu vẫn về !
Anh vẫn sống trong ảo tưởng
Trông suối tóc thơ
Đùa theo làn gió sớm !
Anh còn thấy, muôn lời trăng rởn rợn
Với cặp mắt xa-xôi xanh thẳm
Anh mơ hồ . . .
Như nàng trăng còn đậu ở đôi mi
Mười búp tay xinh
Đôi bàn chân nhỏ
Những đêm bừng ánh lửa !
Em đã dẫn thi-nhân, chỉ nẻo đi, về.

* * *

Em đừng đi !
Thu đừng tắt !
Để những buổi bình minh nghe gió hát
Xin mắt em, ép lấy màu xanh

Nhuộm cho thơ thắm lại chút lòng trinh
Xin mái tóc thơm huyền-bi
Mắc lên lòng thi-sĩ
Một vài giây phút mong manh.
Thế là đủ!
Vì em ơi! Thi-nhân từ vạn thủa
Lụt lấy biết bao nhiêu mùa gió
Gác nghèo say... năm, tháng mộng không lành.

«Chép tại MINH-HÀ-TRANG»
MỘT ĐÊM VÀNG

SÔNG THỀ

Một cuộc tình duyên trong đất cày

Tôi nhớ năm xưa !
Bên giòng sông vắng
Tình như cát trắng !
Tình rộng đôi bờ.

Cùng nhau dí-dỏm truyện trò
Tôi nhìn đôi mắt em thơ lạ lùng.

Dưới bầu trời êm
Hai tôi thân quá
Tôi hôn nho nhỏ
Lên mắt u-huyền

Ai đưa tôi đến lòng em ?
Thổi vào mái tóc tơ duyên một chiều !

Rồi chiều hôm nào !
Cũng bờ sông ấy
Đưa nhau ngần ngại...
Mắt lệ chan đầy

Em tôi khăn gói trao tay !
Ra đi bỏ cả luống cày thân yêu.

Tôi dặn em tôi
Trở về bên cửa
Reo thoi dệt lụa
Đợi nắng thu vàng

« Anh đi lượm gió mười phương !
Đem về may áo yêu đương cho lòng ».

Mùa vàng dâng lên
Thơm mầu lúa chín
Gió về ngang bến
Kể lời tơ duyên

Dặm ngàn mỏi gót chinh yên
Đêm đêm thao-thức gió lên ngọn cờ.

Bữa nay thu lạnh !
Trọn nghĩa chinh phu
Tìm em! trở lại
Sông thề năm xưa !

Hoang-hoang cỏ mọc đôi bờ,
Bóng em chẳng thấy đợi chờ bên sông.

Em giờ đi đâu ?
Say men hoa lệ !
Hay về bên cửa ?
vui với trăng đồng !

Cát thề vẫn trắng ven sông
Nghiêng nghiêng bến chở một giòng buồn tênh...

Từ nay tôi đi
Bốn trời gió lộng !
Lòng nào còn tưởng
Trở về cô-thôn.

Kiếm thiêng say dưới trăng ngàn !
Có đêm nào nữa trăng tròn mái gianh ?

Đầu thu Canh dần

HOÀNG CA

MÙA THƠ QUÊN TUỔI

« Đêm nào ? men rượu hoen đôi má !
Anh kể tâm tình trên cánh tay ».
N. H. Q.

Đêm ấy, thơ say lòng ấm quá !
Trăng vàng ngủ thiếp xuống đôi vai
Em đan tâm sự lên mầu tóc!
Gieo khẽ lòng anh mấy nét cười.

***

Anh mắc lời thơ đẹp mắt em!
Nhờ đôi tay nhỏ bắc cầu duyên
Hoàng-quân thủa ấy chưa thi-sĩ
Yêu vạn mầu hoa, rực ánh đèn !

***

Thủa ấy! thơ vàng như cánh bướm!
Lòng xanh như tuổi chớm mùa say.
Đêm nào? Men rượu hoen đôi má?
Anh kể tâm-tình trên cánh tay.

***

Nửa kiếp cò sầu thơ rối loạn !
Mái đầu tóc rối bạc mầu xanh
Thơ già theo tuổi em không đến :
Gác trọ từng phen mộng chẳng lành.

Đời thơ ví lụt như mưa gió!
Anh quyết tìm em lượm chút say.
Xin vạn mầu xanh trong khóe mắt
Đem về đan áo mộng đêm nay!

* * *

Em chẳng về đây! Thơ chẳng say.
Say vờ giây lát, uống chua cay.
Bao đêm rượu đọng vào đôi mắt?
Không một hồn ai vướng gót giầy

* * *

Từ dạo xa em quên mất tuổi!
Đời anh thay đổi mấy mầu thơ?
Mỗi lần trở gối với tâm sự!
Là tiễn hồn qua một chuyến đò.

* * *

Hoàng-Quân nay đã thành thi-sĩ!
Chân đã dầy lên bao trái tim!
Nhưng chẳng bao giờ run khóe mắt
Như lần dẫm vỡ trái tim em.

Viết trong cốc rượu
bên tà áo xanh.

HOÀNG CA

ĐÊM LẠC KINH-THÀNH

Viết trong ánh đèn
Một đêm hoan lạc

Gió bốn trời lạc lối!
Tình đời hai ngả chia tư.
Ai đi đêm bước trong đêm tối?
Máu vẫn trào lên lạnh kiếp thơ!

* * *

Có tiếng nấc bên cống, rãnh!
Có tiếng tơ đàn vấn-vương!
Có tiếng cười trong cốc rượu!
Vũ trụ xô nghiêng,
Kiếp sống quay cuồng.

Ta là bụi gió của đôi phương
Lạc bước tìm thơ tới phố phường
Dâng cả Kinh-Thành lên khóe mắt!
Cho lòng lên tiếng, tóc lên hương.

Từng cặp mắt thơ ngây!
Rơi vào vai áo bạc.
Ta đi đã mấy mùa trăng tắt?
Đêm nay tóc vướng bụi giầy!

* * *

Em đến cho thơ bừng khúc hát!
Em về nghe nhạc vỡ trên tay.
Còn ta — Ánh lửa đời lưu lạc!
Rượu ngập Kinh-Thành một tối say.

* * *

Tình đời lên nếp áo!
Mùa oan lạnh ân tình.
Chân ai đẫm vết máu?
Đi, về khắp ngã điêu linh!
Mắt ai tàn bạo?
Bốc lên khúc nhạc quân hành!

Em thấy chăng? giòng dời gió bão?
Mùa yên-hoa lụt giữa Kinh-Thành!
Em hay chăng? không gian cuồng đảo?
Thế sự vơi, đầy trong mắt xanh.

. • .

Thôi quên đi nhân loại!
Biết đâu mà kể tâm tình!
Biết lòng ai bạc?
Biết lòng ai xanh?

Tôi, Em lạc nẻo thanh-bình
Đêm nay đốt lửa Kinh-Thành ngâm thơ!

Tặng nàng thơ áo nâu
15-7-1951

HOÀNG - ĐIỆP

Tặng em M. Hà H. Thược
Viết lên đây để cho lòng hát vang
những lời vàng trinh bạch.
Kỷ-niệm một mùa thơ,
bướm ngày xưa.

Mùa gió năm xưa ép bướm vàng,
Dấu vào trang sách đợi thu sang
Thơ lên cánh bướm vàng như gió,
Thơ, bướm đêm đêm đọng mắt nàng.

* * *

Em bé chiều hôm chợ Huyện về,
Bóng gầy quen chỗ bước em đi.
Nắng vàng khe khẽ theo tà áo
Nghiêng nón em cười lên xuống đê.

* * *

Những tưởng cùng em năm, tháng cạn !
Chìm chìm đôi mắt ấm đôi tay.
Em ơi ! Đêm ấy nhầu vai áo ;
Thơ chẳng vàng, hoa, bướm chẳng say.

***

Chiều nay trở lại tìm em bé,
Tóc vướng bao-nhiêu gió lạc đường!
Em vẫn nghiêng mây trên dáng lúa,
Nét cười hoen cả nắng mười phương.

***

Lầu nữa vương thơ vào mái dạ,
Anh nhờ hoa, lá mắc tơ duyên.
Níu tà áo bướm năm xưa lại.
Cài gió tâm-tình lên tóc em,

***

Anh sống điên mê trong gió cát,
Vui cùng em bờ cỏ, nương dâu.
Trăng xưa lại động nhòe trang sách
Khói thuốc len vào vạt áo nâu.

Mùa gió năm
Tân-mão

HAI GIÒNG MÁU

Kỷ niệm thời khói lửa

Nhớ buổi thu nào? Thủa viễn chinh!
Đất cày thơm nở khắp nương xanh.
Người về! vui với ngàn cây lúa,
Vui với đồng quê — Khúc nhạc lành.

. . .

Rồi một mùa thu, ngập chiến chinh
Máu đào loang đỏ khắp nương xanh
Người đi! quên cả ngàn cây lúa.
Đồng, ruộng bừng lên khúc Khởi-hành.

. . .

Hy-vọng tràn về bao khỏe mắt;
Bao chàng trai-trẻ mải say-sưa?
Bao người ly-phụ còn thao-thức?
Đợi một mùa duyên hẹn dưới cờ.

Khói, lửa tưng bừng đỏ bốn phương
Giờ đây ! Tang tóc nhuộm sa-trường.
Giờ đây ! Tang tóc về thôn, xóm.
Nheo nhóc dân lành bỏ cố-hương,

. .

Oán, thù đưa đến tự đâu đâu... ?
Giết lẫn nhau rồi. Ôi ! đớn đau.
... Mỗi phút hai bên ngừng tiếng đạn !
Hai dòng máu đỏ chảy theo nhau !

Viết tại Quê hương
một mùa thu chinh chiến

THU

Tặng nàng . . .

Mùa thu năm xưa !
Con sông nho nhỏ :
Đồng thơm sắc lúa,
Chiều lên đón gió thanh bình !

Quê vàng ướt áo tre xanh ;
Cùng nhau khơi mạch đất lành gieo bông.

Mùa thu năm nao?
Rợn mùa chinh chiến !
Sông thề, biển hẹn
Nhịp nhàng áo vải, quần nâu
Ra đi một buổi chiều sầu

Sương gieo lạnh mấy mái đầu với trăng?

Mùa thu năm nay !
Cười lên mái tóc ;
Huy hoàng khóe mắt
Mặn, nồng vai ấp đôi vai !

Hương bay tỏa gót hoa-hài!
Đô-thành thiêm thiếp muôn lời ca xênh;

Đô Thành ơi!
Hãy ngừng tiếng hát!
Hãy ngừng tiếng nhạc!
Nghe chùng kiếp sống mong manh;

Đâu đây! Vẳng khúc quân hành?
Đâu đây! Mê mải lửa tình ái-ân?

Bao mùa thu qua!
Vẫn mùa khói lửa.
Tình đời tan vỡ
Dân hiền khoác áo chinh phu.

Máu trai say dưới bóng cờ!
Vành khăn trắng nép sau bờ tre xanh,

Bao giờ thu say?
Vui bên cốc rượu!
Tình dâng vạn nẻo
Bốn phương mưa gió hiền hòa.

Hoa vàng nở đẹp vườn xưa
Ta về, hái những bông thơ tặng nàng...

Thành-đô, Mùa thu Canh Dần.

MỘ ĐỜI

Tặng Nguyễn-Xuân-Kim

Có phải thân ta là cát bụi?
Sống nhờ nhân thế kiếp gian truân
Thì đây! Đe dọa bao mưa gió!...
In dấu điêu tàn những vết chân.

Gió bụi đã nhòa phai nếp áo;
Oán thù còn đổ xuống đôi vai.
Ai đi đau khổ trong danh lợi?
Đất lạnh còn nghe tiếng thở dài!

Ta ở phương nào? lạc tới đây!
Chén đau từng cạn mấy chua cay.
Bơ vơ xứ lạ về đâu nhỉ?
Ai gợi hồn ta cho máu say?

Giòng đời gieo mãi tiếng thê-lương;
Đem cả tình thân bỏ chiến trường
Đời lính! tháng ngày cơm áo lính!
Một mồ chôn mấy kiếp tang thương?

Nơi nào lắm rượu để tìm say ?
Mong trót cùng nhau kiếp đọa dầy !
Ta gửi hồn ta vào quán lạnh ;
Bốn trời rộng mở đón heo may.

Buông thả hồn hoa theo nước trong
Tình chia đôi nẻo, lệ dòi dòng !
Có ai lỡ bước về quê đấy ?
Hãy đắp dùm ta nấm mộ lòng.

Nấm mộ lòng ta ở khắp nơi ;
Gieo nguồn oan khổ xuống muôn loài !
Lửa hương có trạnh niềm thương tiếc ?
Máu đỏ, quê xanh một kiếp người ?

Người đi trả nợ nghĩa chinh phu !
Kẻ khóc mầu trinh ủ trốc mồ !
Khăn trắng buộc lòng người quả phụ ;
Hồn côi mang đọng mắt em thơ.

Từng chiếc thân gầy đổ xuống hiên :
Từng bàn chân lạnh bước trong đêm !
Ra đi có trở về đây nữa ?
Đốt đỉnh trầm cao vọng khói thiêng.

Ta kể lòng ta, đây ! Bút, gươm !
Đánh thôi cho trọn kiếp đau-thương !
Bao giờ thơ, máu bình thiên hạ ?
Để đẹp lòng ta,... đẹp bốn phương.

Đầu mùa hạ 1951

LỬA SỐNG

Thời gian im! Lòng vẫn trẻ như thơ;
Đời vẫn đẹp, biết gì đâu? Sóng gió!
Em đến anh: Một đêm nào? Mộng quá!
Gót hoa hương nhè nhẹ đẫm hơi trăng;

Nghe đôi tim thao thức cả đêm bằng
Anh hôn khẽ tìm say trên mái tóc.
Vương áo em một làn hương ấm áp;
Anh tưởng chừng ân-ái lụt đôi vai
Anh say sưa...,
Quên cả những ngày mai...
Ngày mai đến! giữa một mùa hoan lạc.

Rượu dọng đôi môi
Lệ nhòe đôi mắt
Em về đâu? biển rộng, với sông dài!
Dáng yêu kiều nương nhẹ cánh tay ai?
Nhẩy nhựa sống những đêm dầy bão táp!

Trăng mộng buông tơ. . .
Rợn vườn khuê-các
Mắt thơ em ! đốt cháy, lửa kinh thành·
Đôi bàn chân kiêu hãnh những đêm xanh!
Dẫm tàn phá lên muôn ngàn sắc đỏ :
Em quằn quại... đắm mình trong nhung, lụa !
Em dâng đời, cho trót một loài hoa.
Tuy gần em ! gang, tấc vẫn là xa.
Hẳn khi ấy em nhìn anh sẽ khác
In trên môi một nét cười dài các ;
Gạn tâm hồn theo rõi bóng kiêu-sa.
Trong lòng em còn những tháng, năm thừa !
Ân ái mong manh. . .
Tâm tình rạn, vỡ. . .
Anh quên đau ! cho trọn với lời trăng !
Gửi trong em tất cả nỗi tàn vong
Mong thắm lại nửa mái đầu lộng gió !
Gội nắng ngàn phương ;
Cánh lòng rộng mở.
Muợn thơ vàng ấp lạnh quãng ngày xanh.

*

Có bao giờ em đến với lều tranh ? . . .

Viết giữa Kinh thành
Hoài vọng
Một mùa thu già

HOÀNG CA

NGƯỜI THANH-NIÊN ÁO VẢI

Tôi với anh cùng quê-hương đồng đất ;
Nơi ! Sống thường của hai mảnh áo nâu.
Nơi ! Gió hiền hòa, đôi hồn thân mật !
Đời êm-đềm bên bãi mía nương giâu.

Từng buổi sớm — muôn luống cày mở rộng !
Anh tươi-cười gieo giống mạ non, xanh.
Anh cặm-cụi làm, khi chiều ngã bóng,
Đánh trâu về ân-ái dưới lều tranh.

Anh quên đời !... với trăng đồng, gió bãi !
Anh quên đời !... sau mấy lũy tre xanh !
Nhưng một buổi ! Ngọn lửa thù oan trái ;
Theo gió về đốt cháy cả làng anh.

Bao uất-hận thấm lòng người trai-trẻ?
Một chiều kia... anh lặng lẽ lên đường.
Anh tìm tôi kể đôi lời vĩnh-biệt!
Tay cầm tay, hai hàng lệ dưng-dưng.

Anh đã khóc lần đầu tiên, anh khóc.
Khóc cho đời. Hay anh khóc cho anh?
Khóc trang-sử! Đắm chìm trong máu, lửa?
Hay khóc vì cơm, áo của dân lành?

Thôi! từ nay người Thanh-niên ruộng, đất
Đã không còn ở lại với đồng hoang.
Anh ra đi... một buổi chiều uất-ức.
Rồi máu đào đem đổ chốn biên-cương.

* * *

Bao giờ anh trở về nương, bãi?
Với luống cày, giống mạ xanh tơ.
Đời sống êm-đềm manh áo vải!
Đem mồ hôi mặn, tưới đồng chua.

Viết tại Hữu-Bằng mùa thu năm 1949

ĐỜI LÍNH

Bao giờ trở lại quê-hương ?
Tìm đôi mắt thẫm sau hàng dậu thưa.

Anh đi theo rõi bóng cờ !
Em về ! Năm, tháng bên bờ ruộng xanh.
Anh đi ! Ruổi khúc quân-hành !
Em về ! Vẫn bóng trăng lành lẻ loi.

***

Em về ! Vui với nương khoai !
Anh đi ! Xây đắp lâu đài vinh-quang.
Áo em !... Bạc dưới nắng vàng ;
Áo anh ! Chiến địa còn loang máu thù !
Em về ! Dệt vải, xe tơ ..
Anh đi ! Bốn hướng bụi mờ ải-quan.

***

Đợi ngày gió mới về làng...
Khắp biên thùy... khúc khải hoàn ca vang.

Gió thanh-bình lộng bốn phương;
Anh về! với chuỗi ngày vàng dâng em.
Tháng, ngày dưới mái tranh êm.
Cùng em nối lại tơ duyên những ngày...

* *

Anh! Thì vui với luống cày!
Còn em: Bên cửi dệt cày lụa đào.
Như tuần trăng mật đêm nào?
Đường tơ khung dệt lẫn vào tay em!
Trăng duyên lại ngả bên thềm;
Mối tình ta lại êm đềm như xưa.
Ái-ân nép dưới bóng cờ.
Ái-ân nhuộm đỏ một mùa yêu-đương.

* * *

Nhưng! đêm nay ở giọc đường!
Ba-lô với khẩu súng trường đeo vai.
Bốn phương khói lửa tơi-bời!
Em ơi! Đời lính; Trọn đời hy-sinh.

Mùa chiến chinh
năm 1950

VONG VƯƠNG-PHI

Tặng Em !...

Mộng mấy đêm rồi ! Vương-nữ ơi ?
Còn hoen trên gối nét Phi cười...
Vương-Phi ! Em đã về đâu nhỉ ?
Mà ở quanh đây nhịp gót hài.

Mà ở quanh đây nhịp gót hài ;
Áo, xiêm hờ hững, phấn son phai.
Tóc tầm bối-rối, giường xô-lệch ;
Đã vội về đâu ? Vương-nữ ơi !

Đã vội về đâu ? Vương-nữ ơi !
Hồn trinh, giờ đã nghẹn đôi môi.
Còn nguyên cặp má in trên áo !
Nhòe cả môi hôn, vỡ mộng rồi !

Nhòe cả môi hôn, vỡ mộng rồi !
Mộng tàn, lượm lấy chút hương rơi ;
— Vương-Phi ! em có về đây nữa ?
Cho cả phòng văn đỡ lẻ-loi,

Cho cả phòng văn đỡ lẻ-loi!
Đêm đêm chìm mộng bóng chung đôi;
Chiếu, chăn sưởi ấm niềm tâm-sự.
Ru ngủ lòng anh — giấc mộng đời.

Ru ngủ lòn ganh giấc mộng đời.
Bên giường Phi đứng ngả nghiêng cười,
Lòng anh rộng mở! đêm vào mộng..
Chỉ mộng mà thôi cũng đủ rồi!

Chỉ mộng mà thôi! cũng đủ rồi!
Phòng văn, riêng một bóng em thôi!
Vương-Phi! em chờ về vương-phủ;
«Đời vắng em thì mộng với ai?»

Phòng thơ... một đêm mê

ĐÔI MẮT NĂM XƯA...

Hay là...
Lá thư tâm sự của Hoàng Quân ?
gửi MINH-HÀ

Năm ấy! Em mười bẩy tuổi xanh;
Môi em, còn cả một mầu trinh!
Mắt em chưa một lần thao-thức..
Em đến cùng anh! mộng rất lành.

Nhớ buổi hôm đầu, em với anh!
Cùng nhau hò-hẹn bến sông xanh
Ngây thơ em bảo anh khe-khẽ;
«Giòng nước trong kia tựa mối tình.»

Một sớm thu về đón gió thu.
Tìm em, anh đến bến sông xưa...
Nước xanh đã nhuộm mầu ly-biệt,
Thuyền đã sang sông, chẳng đợi chờ!

Thuyền dạt về đâu? Trôi đến đâu?
Có về qua đấy! nhắn đôi câu;

Hỏi em: Oan trái vì đâu nhỉ?
Tan vỡ lòng anh... Giấc mộng đầu!

Mối tình năm ấy, của hai ta!
Tưởng đã ba thu lỡ hẹn-hò;
Không! Vẫn còn đây, câm lặng quá!
Âm thầm gieo-rắc những vần thơ.

* * *

Rồi... một sớm mùa xuân ấm-áp!
Em về! Với đôi mắt năm xưa...
Mắt em! Vẫn đẹp nguyên mùa hẹn!
Như thủa nào? Tan nát cánh thơ!

Xin em! Em hãy cố quên anh!
Còn gợi làm chi nhóm lửa tình!
Đã tắt tự ngày nào xa lắm!
Từ ngày lỗi hẹn bến sông xanh.

Em đến làm gì nữa, thế em?
Tình câm năm, tháng đã dần quen!
Gần em! Anh sợ ngày mai nữa?
« Lại một lần đứt đoạn tơ-duyên ».

Kỷ niệm một mùa thơ oan trái
Viết tại quê hương Xuân Tân Mão
— 1951 —

CHIỀU CÔ THÔN

Trên mái cô-thôn khói cuộn vòng...
Tre gầy ngáp nắng ngủ ven sông!
Con đò thiêm-thiếp nằm trong bến;
... Man-mác chiều rơi đỏ cánh đồng.

Quán dạ nghiêng-nghiêng gội nắng chiều!..
Từng đàn chim sải cánh xiêu-xiêu...
Xa xa.. tiếng ếch chìm trong lúa!
Đổ cái hoàng-hôn xuống tịch-liêu.

Quê hương ngày 2-2-51

NHỚ BÓNG TRĂNG XƯA!

Tặng em... nơi quê nhà thân-mến

Đêm ấy! Trăng rơi xuống via hè;
Bên thềm anh kể chuyện em nghe!
Còn đây! Vai áo bao nhiêu lệ?
Em bảo: Anh đi có trở về!

Em hãy nghe anh, hãy cố chờ...
Bao giờ sông, núi rộn lời ca;
Anh về mang cả hồn non-nước;
Dệt thắm duyên em dưới bóng cờ.

Còn nay theo gió muôn phương ruổi
Dám luyến đâu em! một chút tình.
Em có thương anh, đời gió bụi!
Mỗi mùa đông gửi áo cho anh.

Nhưng sao biền biệt bao mùa lạnh..,
Chả có ai cho áo ngự-hàn!
Có lẽ em tôi trong xóm nhỏ?
Vẫn còn đan dở áo len đan!

Giọc đường gió bụi
Mùa lạnh năm 1949

ĐÊM TRÊN GÁC TRỌ

Trên gác trọ Sông-Hương!
Đêm nay, nhiều trăng quá!
Có hai con chim lạ.
Say khúc nhạc yêu-đương.

Trên gác trọ Sông-Hương!
Đêm nay, nhiều gió qúa!
Có một đôi lòng nhỏ;
Kể-lể nỗi niềm thương!

Đêm nay, trên gác trọ!
Có đôi bóng nghiêng nghiêng..
Có đôi hồn ngả-ngả...
Có đôi mắt chìm chìm..

Nơi đây! bừng một mùa duyên!
Nơi đây! gió ngọt, trăng thềm buông tơ.
Trăng chơi-vơi buồn.
Gió chơi vơi nhẹ.

Mây trôi về đâu?
Mà xa-xôi lặng lẽ;
Hãy dừng chân!
Cho ta kể nỗi-niềm riêng ..

Rồi ngày mai . . .
Bốn phương trời rộng mở. .
Mùa tóc xanh .. đã lỡ;
Lấy gì ấp-ủ bước chinh-yên?

Còn đâu? Đêm gác trọ!
Gió ngọt trăng thềm!
Còn đâu? Đêm gác trọ;
Nghe trăng rơi.. nhẹ nhẹ xuống lòng em!

Tìm nhau trong khóe mắt...
Gặp nhau ở đôi tim,.
Đêm nay! trăng gió êm đềm.
Say đi em! Trọn một đêm lạc loài.

Viết tại gác trọ Sông-Hương Hải-phòng
một đêm trăng — đầu Thu năm 1950

MƯỜNG TƯỢNG

Nhớ mong vẫn một trời vô vọng
Em chả về đây! Ấp mộ lòng!

Hơn một tuần nay vắng bóng em!...
Phòng văn còn đượm chút hương duyên
Đâu đây! Anh vẫn còn mang nhớ,..
Tà áo hôm xưa lẫn trước thềm.

Em đến phòng anh.. một sớm mai;
Tóc thề buông lỏng xuống ngang vai,
Em ngây thơ quá! Hồn nhiên quá!
Nghiêng nón nhìn anh, khúc khích cười.

Nét cười còn đậu ở ven song,
Cặp má còn hoen đỏ góc phòng;
Em chả về đây! cho trót mộng;
Như hôm nào ấy? Mắt em trong!

Em dối lòng anh, dối rất nhiều
Nhưng sao! Anh vẫn ngập ngừng yêu?
Đôi lần mỏi nhỏ, kiêu căng quá!
Hôn cháy lòng anh. Mấy buổi chiều!...

Viết tại Thành-đô 15-3-51

MÓN-TÓC-THỀ

Tặng : Hoàng - Phúc
Kỷ niệm một cuộc tình duyên
giữa thời binh lửa.

Nhớ lại năm xưa khởi chiến tranh !
Hai ta cùng chạy bỏ Đô Thành ;
Theo gia đình, với đàn em nhỏ,
Nước mặn đồng chua, nhuộm khối tình

* * *

Năm, tháng anh quen với gió đồi,
Bạn cùng đồng, đất, với nương khoai !
Còn em ! Ngoan quá .. ngày hai buổi ;
Chợ búa đi, về áo bạc vai.

* * *

Bữa ấy dân làng nhộn tản cư !
Gia đình anh trở lại Thành Đô.
Em ơi ! Vĩnh-biệt từ đây nhé !
Thôi nhé ! Từ đây... lỡ hẹn hò !

Và đêm hôm ấy, một đêm trăng ;
Tay nắm đôi tay, mắt ngập-ngừng...
Cắt mớn tóc thề ! Em khẽ bảo :
Tóc này kỷ niệm kiếp phong sương.

. . .

Em ơi ! Từ đấy biệt-ly, em !
Trở lại Thành-Đô với ánh đèn !
Mỗi một mùa thu, lần mớn tóc...
Tóc thề năm ấy, vẫn còn nguyên.

. . .

Nhưng sáng thu nay, gió lạnh lên ;
Lá vàng vội vã báo tin em,
« Rừng xanh đã buộc vành khăn trắng »
Em ngủ ngàn năm chốn Ải-biên.

. . .

Em chết, danh truyền mãi sử sanh !
Ngàn năm... không nhạt nghĩa hy-sinh.
Còn anh, ôi ! Cũng từ hôm ấy !
Buộc giải tang cho một khối tình.

* * *

Em đã ra đi.. chẳng trở về !...
Nắm xương tàn gửi chốn Sơn-khê ;
Em ơi ! Mớn tóc còn xanh quá !
Mớn tóc còn xanh... đã lỗi-thề !

Đầu thu năm 1950

MỤC-LỤC

	TRANG
Cảm đề	5
Tựa	7
Tâm sự chinh phụ	15
Khói loạn	20
Quán hẹn	23
Cô gái mán	25
Tàn vong	28
Mua tóc xanh	30
Thu về trên sóng tóc	32
Sông thề	36
Mùa thơ quện tuổi	39
Đêm lạc kinh thành	41
Hoàng-điệp	44
Hai giòng máu	46
Thu	48
Mộ đời	50
Lửa sống	53
Người thanh niên áo vải	55
Đời lính	57
Vọng vương phi	59
Đôi mắt năm xưa	61
Chiều cô thôn	63
Nhớ bóng trăng xưa	64
Đêm trên gác trọ	66
Mường tượng	68
Món tóc thề	69

Thơ HOÀNG CA *của* NGUYỄN HOÀNG QUÂN *Bìa do*
TÁC-GIA *trình bầy In 1000 cuốn. Trên*
giấy đẹp. In riêng 50 cuốn đặc biệt
Đánh giấu từ HC1 *đến* HCL
Có mang chữ ký của tác giả
Và không bán.
BẢN

TÁC GIẢ XUẤT-BẢN
VÀ GIỮ BẢN QUYỀN

Giá Bán
Bắc-Việt 28$
Trung Nam Việt 35 $

IN TẠI NHÀ IN LÊ-VAN-TÍN — KIỂM DUYỆT SỐ 592 KD/BV. NGÀY 27-5-51.